

187625

CENZURAI

I. ÉVI. 17 szám

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
CLUJ
 Cal. Reg. Ferd. 21.
 Telefon 5-53.

HIRDETÉSEKET
 felvesz a kiadóhivatal

Economist

Közgazdasági Közlöny

Megjelenik 2-szer hetenként: Szerdán és Szombaton

Cluj, 1934 Márc. 10 (Szomb.)

A Kereskedelem és Ipar
 megbízható organuma

Előfizetési árak:

Egy évre
 nagyvállalatoknak 1000 L.
 kereskedőknek és iparosoknak 600
 kiskereskedők és kisiparosoknak 420

Állítsák vissza a községi bíraskodást

A községi bíraskodás a legtöbb európai államban megvan. Az erdélyi részeken mi ismertük ennek az intézménynek működését és ma úgy a falvakon mint a városokban erősen érezzük annak hiányát. A községi bíraskodásnak három jelentősége van:

1. Megindítja a kishitelt,
2. Biztosítja a kis embernek jogait,
3. Morális hatása van azzal, hogy a kiskövetelések behajthatósága majdnem költségmentesen biztosítja.

Mindaddig amíg a községi bíraskodás létezik a kis tőkés igen szívesen kölcsönözött ismerősének jó barátjának sőt még az idegennek is, ha a követelését behajthatónak látta, e mellett úgy a falusi, mint a külvárosi kereskedő kisebb értékű árúhitelt ugyancsak szívesen nyújtott minthogy az államhatalmat maga mögött erzte az ő egyszerű apparátusával a községi bíraskodással ahol személyesen adta fel a panaszát, minimális bélyegköltséget fizetett és a behajtás módja is azt lehet mondani teljesen költségmentesen volt. Ennek ellenében ma amint azt igen jól tudjuk, egy 100 leies ügy bélyegköltsége egyenlő egy 5000. leies ügy bélyeg költségével a behajtási processus pedig el sem képzelhető másképp, mint portarellal és autóval. Így most már érthetővé válik, hogy a községi bíraskodás visszaállítása nemcsak egy egyszerű bíraskodási funkció, hanem az első kezdetét jelenti a hitelélet visszaállításának. Képzeljük el, hogy a sok kicsi hitel milyen hatalmas összegeket mozgathat meg végeredményben és milyen hatalmas összegeket helyez a gazdasági vérkeringésben és tesz jövedelmezővé. E mellett nem lehet lekicsinyelni azt a tényt sem, hogy nagyon sokan vannak akik a mostani helyzettel visszaélnek, mert tudva azt, hogy a szegénysorsu felperesnek nincs meg a perleshez szükséges készkiadása tisztán roszakarattól nem fizetik meg apró tartozásait. Morális hatása különösen abban nyilvánul meg, hogy a szegény ember visszazserzi a bizalmát az államhatalommal szemben, mert tudja, hogy jogát érvényesíteni tudja amilyen az államhatalom adja segítőkezét és úgy amint a „nagy urak“ ő is úgy tudja igénybe venni az igazságszolgáltatást, tehát nem érzi magát hátrébe szorítottnak. Hányszor volt alkalma e sorok írójának olyankor amikor felvilágosította az egyszerű falusi embert a perléssel összekötött bélyegköltségekről, azt hallani, hogy ugylátszik az igazságot csak a „nagy uraknak“ találták ki. A regat nem ismerte a községi bíraskodást, így nem csodálkozunk, hogy az onnan kikerülő igazságügyminiszterek nem ismerik fel ennek a kérdésnek nagy horderejét, de annál jobban csodálkozunk az erdélyi igazságügyminiszterek és államtitkárok, hogy oly könnyen tuiteszik magukat ezen a kérdésen. Ma amikor megint erdélyi ember az igazságügyi államtitkár figyelmébe ajánljuk gondolkozzék a kérdés fölött és sürgősen jöjjön a kormány egy a községi bíraskodást megteremtő törvényjavaslattal, mert így tudja elvetni a magját az újjalesztő hiteléletnek.

Felemelték a kereskedelmi kamarák számát huszra

A napokban M. Teodorescu ipar és kereskedelemügyi miniszternél megjelent a Sfatul Negustoresc küldöttsége és eladták kérelmeiket, melyek szerint a kereskedelmi kamarák számának leszállítását kérték olyformán, hogy ezentul 20 kereskedelmi kamara működjen. Kérték a konverzió kérdésének olcsóbb megoldását, hogy a kereskedők is részesüljenek ebben. A kontingentálásra vonatkozóan kérték annak megszüntetését, mivel teljesen lehetetlen teszi a behozatalt és kérték továbbá az export fejlesztését.

M. Teodorescu ipar és kereskedelemügyi miniszter megígérte a küldöttségnek, hogy ezentul figyelembe fogja venni a kereskedelem és ipar

képviselőinek kívánságait. Kijelentette, hogy sikerült a kormánynál elérnie, hogy a kereskedelmi kamarák megszervezéséről szóló törvényt olyképpen módosítsák, hogy Románia területén 20 kereskedelmi kamara működjen. Ezek között feltétlenül helyet kapnak Arad, Sibiu, Oradea, Tg. Mures, és Lugoj is. A többi megyékben szekciók fognak működni.

A konverzióra vonatkozóan a kereskedelemügyi miniszter elfogadta a küldöttség álláspontját és megígérte hogy az illetékes helyeken oda fog hatni, hogy a kereskedők és iparosok is részesüljenek a konverzió kedvezményében.

A konverziós törvény a jövő héten a parlament elé kerül

C. I. C. Brătianu a liberális párt elnökének lakásán a napokban gyűlést tartottak, melyen többek között részt vett Gh. Tătărescu miniszterelnök, V. P. Sassu földművelésügyi miniszter, és V. Slăvescu pénzügyminiszter is. Tárgyalásra került az adósságok konverziójáról szóló törvény javaslatának elkészítése.

Letárgyalták az összes beérkezett javaslatokat és észrevételeket és ezek alapján meghatározták azon alapelveket, amelyek a törvény alapját fogják szolgálni. Kiküldtek egy bizottságot, amely azonnal hozzálátott a tervezet végleges elkészítéséhez, melyet

jövő hét végén feltétlenül be is terjesztenek a parlamentbe.

Valószínűnek látszik, hogy a kérdést oly formán fogják megoldani, hogy egy 10 éves időszakot fognak megállapítani, amelyen belül a fenálló adósságok csekély kamatfizetési kötelezettség mellett kiegyenlítést kell nyerni. A mult könnyebb licvidálása érdekében nagyon valószínűnek látszik, amit különben mult lapunkban már jeleztünk is hogy tekintélyes engedményeket fog tartalmazni a törvény, azon adósok részére, akik konvertált adósságukat egy vagy két három, négy éven belül fogják kiegyenlíteni.

Új iparpártolási törvény készül

Az 1912-iki ipar fejlesztéséről szóló törvény egy évi meghosszabbítás után folyó év április 1-én lejár. Kormánykörökből szerzet információink szerint törvényjavaslatot készülnék betervezni mely szerint ezen törvény hatályát még egy évre meghosszabbítják. Továbbá valószínűleg azon változást is befogadják, vezetni hogy azon vállalatoknak amelyek a fenti törvény kedvezményeiben részesülnek legalább 90%-ban román állampolgár

alkalmazottai és munkásai kell legyenek. (Eddig ugyanis csak 75% kellett legyen).

Szerzett értesüléseink szerint az Iparügyi miniszteriumban ezek dacára egy újiparpártolási törvény javaslatot készítenek, amely kizárólag oly iparvállalatokra fog vonatkozni, amelyeknek hajtóereje 20 Hp.-nél nagyobb, és amelyekben legkevesebb 35 munkást foglalkoztatnak.

Az új devizarendszer március 16.-án lép életbe

A Banca Naționala vezérő bizottsága f. hó 6.-án tartott gyűlésén megállapította, és véglegesen megfogalmazta az új devizarendszer rendszabályát, amely f. hó 16.-án életbe fog lépni. Ezen rendszer a következőket tartalmazza;

Az iparosok, kereskedők és magánosok devizaigénylése iránti kérése ezentul a Banca Naționalának a fővárosi, valamint a vidéki fiókjaihoz kizárólag a magánbankok által nyújthatók be. A magánbankoknak a kérések benyújtásánál csatolniuk kell a rendszabály által megállapított formulákat és a szükséges mellékleteket. Azon bankok, amelyek eddig

devizavásárlásokat eszközöltek a Banca Naționala számlájára, ezentul is megtarthatják ezen jogukat. A Banca Naționala előzetes jóváhagyása és az általa megállapított árfolyamok figyelembevételével. Természetesen kötelesek a vásárolt devizákat haladéktalanul a Banca Naționalának átengedni azzal, hogy fenti köteles ezeket a vásárolt árfolyamon plus 0.02% jutalékkal átvenni.

Egyes bucuerești-i bankoknak megengedi, egyelőre 3 hónapra, hogy ezek eszközöljék a Banca Naționala által jóváhagyott devizák fizetését az ő általa összevásárolt devizakészletből.

A használt ruhákat is elvámolják

A Pénzügyminiszterium határozatot hozott, mely szerint ezentul az országba úgy postán, mint vasuton érkező csomagok és amelyek használt ruhákat tartalmaznak a megfelelő vám szakasz szerint vámolandók el. Mentessülnek ezen vám alól azon ruházati cikkek, melyeket a közönség börtöndben saját magával visz.

Újabb rendszabályok az adóhátralékok behajtásának fokozására

Figyelemmel arra, hogy a pénzügyminiszteriumban, az adó jövedelmek újabb csökkentését konstátálták, újabb utasításokkal látták el a pénzügyi inspektorokat és pénzügyigazgatókat. A küldött körrendeletnek röviden a következő a tartalma:

Megtölti mindennemű fizetési haladékok adását és felhívja a figyelmüket, hogy a legnagyobb szigorral alkalmazzák az adóvégrehajtási törvényt.

Értesíti az érdekelteket, hogy a már előzőleg engedélyezett 5%-os kedvezményt alkalmazzák az örökösödési adóra vonatkozóan is, amennyiben az esedékes részleteket április hó 1.-ig kifizetik.

Végül pedig újlag felhívja a figyelmüket a legszigorubb adóbehajtásra, valamint arra, hogy adó fizetési haladékokat, kizárólag a Pénzügyminiszter és Allamtitkár adhatnak.

A cseh koronát régi kurzusán számítsák át

A cseh korona devalorizálása által azon exportörzeinek akik február hó 17-ike előtt árukat exportáltak Csehslovákiába az értékesítésük által jelentős veszteségeket szenvedtek. Ezek elkerülése végett a Banca Naționala tárgyalásokat folytatott a cseh Jegy kibocsátó pénztárral, melynek eredményeképpen elrendelte, hogy mindazon utalványok amelyek f. évi február 17-ike előtt érkeztek be országunkban a cseh korona régi értékének megfelelően számítsanak el. A fenti dátum után érkezett utalványok pedig az új kurzus után.

A cseh korona értékében kötött hosszulejáratu ügyletekre új megcgyezést fognak létesíteni Csehslovákiával.

Rövid külföldi hírek.

VARSOVIA. Értesüléseink szerint a német-lengyel kereskedelmi egyezmény létrejött és azt a tegnapi napon alá is írták. Az új egyezmény főcélja a Német és Lengyelország között 9 éve folyó vámháború megszüntetése.

WASHINGTON. D. Roosevelt az Egyesült államok elnöke egyik beszédeben felkérte az amerikai kereskedelem képviselőit a munkaidő újbóli leszállítására.

Tisztelettel kérjük a t. előfizetőinket, hogy a mellékelt postautalvány felhasználásával, a lap előfizetési díját beküldeni szíveskedjenek, hogy lapunk további küldése fennakadást ne szenvedjen.

Szerkesztői üzenetek

H. B. Lapunknem egyszer, hanem kétszer hetenként jelenik meg, a speciális rovat egyszer hetenként fog megjelenni román, német és magyar nyelven. Előfizetéseket a szerkesztőség elfogad.

"F. G." Az előfizetési árakat az első oldalán találja,

"150.000" Levelét a rendelési helyre juttatuk és annak választát direct fogja kapni.

"Vidék" Ügyvéttanulmányoztuk és elintézés alá vettük.

Apróhirdetések

Minden szó ára 1 Lei.
Legkisebb apróhirdetés 20 sz.
Állástkeresőknek 10% kedvezmény

"Társas" keresek rentabilis faüzlethez 350-200.000 Lei tőkével. "Na" jeligére a szerkesztőségbe.

"Vidéken" forgalmas helyen levő malom családi okokból eladó. Vételár azonnal kifizetendő.

"Olcsó" jeligére a szerkesztőségbe.

"Perfekt" román, magyar és német levelező és mérlegképes könyvelő állást keres vidéken is. Megkereséseket "3468" szám alatt továbbít a szerkesztőség.

BÁRMILY jóforgalmú cikkben képviselőt keresek nagyobb vidéki városban. Megkereséseket a szerkesztőségben "Képviselőt" jeligére.

C. F. R. vasutvonalain kedvezményes jeggyel bíró egyén alkalmazás céljából jelentkezék szerkesztőségünkben, személyesen vagy levélben.

26 éves izraelita vallású fiatalember keres a faszakmában oly elhelyezkedést, ahol esetleg be is nő-sülhet, perfekt román, német, magyar és mérlegképes főkönyvelő. Megkeresések "megbízható" jeligére a kiadóhivatalban.

Maloszakmában jártassággal bíró volt malomtulajdonos a malom iparban vagy hasonlóágban elhelyezkedést keres. Jelige 516. a kiadóhivatalban.

Főszerkesztő:
Dr. SALAMON IGNÁCZ
Felelős szerkesztő:
ROSENBLATT JENŐ

Cafenea

"REGAL"

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 36.
Telefon 5-18.

Szenes Károly
Cluj, Strada Tunariilor 2.

Telefon 1-31.

Parketta és építkezési anyagok
dusan felszerelt raktára

Gyors és pontos kiszolgálás!

TULIU LEOVITS & COMP. CLUJ

STRADA BACIU NO. 1-3.

TELEFON 1-42.

Több fűrészgárnak képviselője fa- és építkezési anyagok dusan felszerelt raktára.

S. A. de electricitate

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 127.

Telefon 2-01.

CAFENEUA METROPOL

Cluj, Calea Regele Ferdinand

Léb Fivérek

fűszer- és gyarmatárkereskedés

Cluj, Piața Mihailu Viteazul

Moldován József

Cluj, Str. Babeș 9.

borkülönlegességek

LIGNARIA

S. A.

fa- és építkezési anyag
legolcsóbb beszerzési forrása.

Cluj, Str. Anton Pann 14.

TELEFON 5-61.

Izletes orth. kóser házikoszt
kihordásra is kapható!

Judovits vendéglő

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 13.

Az erdélyi fakeskedők
találkozási helye.REGELE PALARIILOR
KALAPKIRÁLY

férfidivatáruháza

CLUJ, PIATA UNIRII

TAVASZI kabát és ruhaszövet
UJDONSÁGOK beérkeztek a

Szabó Jenő R. T.

áruházába.

HERCZEG GÉZA vegyigyára

Cluj, Strada General Poetas No. 26.

TELEFON 5-48.

MUNDUS S. A.

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 77.

Telefon 3-42.

Tűzifa-, épületfa- és építkezési
anyagraktár.

BRADUL VERDE

CLUJ

STRADA DIN DOS

(a fafia mellett)

TELEFON 13-44.

Faraktár és építkezési anyagraktár

Nierenfeld Simon

Cluj, Cal. Dorobantilor 9.

Telefon 7-99.

!

Állandó nagy készlet faragott fa
és parkettákban, valamint épít-
kezési anyagokban.

Gyors és pontos kiszolgálás!

M. Rimóczi

szállítási vállalat

Cluj, Piața Gărei No. 9.

Telefon 8 64.

Goldmann Béla

gipszgyáraképviselője

Cluj, Calea Regele Ferdinand 106

Telefon 1-94.

3 Palesztinai

Társasutazás

Indulások: Márc. 19,
április 5 és 30Róma—Nápoly—Athén—Kon-
stantinápoly érintésével

Szentföldi programmal

a 33.000 tonnás
„Roma és Saturnia”

Clujtól—Clujig

Lei 13,430

Válaszbélyeg ellenében részletes
prospektust küld

"GLOBUS"

Utazási iroda R. T. Cluj

Cal. Reg. Ferd. 12. — Telef. 550